

У петак 31. маја је на Филозофском факултету у Београду одржана трибина под називом „Распад Југославије и српско питање“ у организацији Уједињене омладине српске. На трибини, на којој је било присутно око 200 људи, махом студената, говорили су историчар и дописни члан САНУ др Љубодраг Димић, професор Правног факултета у Београду др Јовица Тркуља и социолог и политички аналитичар др Слободан Антонић.

Љубодраг Димић је као главне узроке распада СФРЈ навео „партизанско виђење југословенства“, на којима је та држава и настала 1945. године.

Та држава од самог свог настанка, дакле од 1945. године, исказује строгост према српском народу. Та строгост се огледала у карактеру саме државе, која је била „федерација равнотеже“, јер без те равнотеже Југославија не би ни могла да буде обновљена након Другог светског рата. Тако су мислили и Броз и Черчил и Стаљин – рекао је Димић, додавши да је такав концепт равнотеже углавном ишао на штету Срба и Србије, јер је за комунистичке власти свака Србија која би могла да доведе у питање постојање Југославије била неприхватљива.

Отварање српског питања у осамедесетим годинама прошлог века је изазвало незадовољство других република и објективно уздрмало СФРЈ, јер другачије уређена Србија се супротстављала АВНОЈ-евској Југославији која је трајала до деведесетих година. То отварање је било еруптивно, на начин који није одговарао тренутку и решавању тог питања са демократским начелима, те је Србија у једном тренутку постала парија – истакао је Димић, закључивши да је то довело до поновне употребе свих стереотипа о „злом народу Балкана“ који су датирали из 1907. године, а који су стварани

у тадашњој Аустро-Угарској.

Јовица Тркуља је у свом излагању набројао четири стуба на којима је покушана изградња и Краљевине Југославије и СФРЈ, који су се, по њему, у обе државе показали као апорије.

- Они који су стварали те државе су полазили од тога да је на ровитом балканском тлу могуће конституисати једну модерну демократску државу и политичку заједницу уколико би се она заснивала (или успела да оствари) економско-социјалну модернизацију, уколико би успела да изгради стабилну државу у правном смислу (владавину права), да реши етнички, верски и културни плурализам и најзад, да обезбеди подршку великих сила – нагласио је Тркуља, додавши да су се сва четири стуба показала као нерешива противречја.

- Кључни моменат у распаду СФРЈ је била криза легитимности политичких елита које више нису могле да делују као до средине осамдесетих година, па је национални елеменат добијао на снази и водио у ратне сукобе. Елите ни тад, као ни данас, нису гледале даље од сопствених личних интереса и банковних рачуна и вукли су потезе у складу са тим – рекао је Тркуља, истакавши да су у то доба свет захватиле велике промене, за које носиоци власти у бившој Југославији нису били спремни.

